

O najgrši žabi.

(Iz češkega prevedel dr. Fr. Bradač.)

Ondan je bil pri nas velik vrišč. Bil je mrzel in meglev novembriski dan — prav tak, ki mu pravimo, da je kakor o »vernih dušah«. Z drevja se je usipalo poslednje orumenelo in rdečkasto listje, nebo je bilo kakor s svincem oblito, in vse je kazalo, da bo začelo že jutri snežiti in bo zima.

Že se je nagibalo k večeru, ko je šla naša kuharica Ančka v klet po premog. Kar se zaslisi po vsej hiši, kako je v kleti zavriskala in treščila pločevinasto posodo za premog na tla, da je kar zagrmelo. Nečesa se je morala grozno ustrašiti...

Ko je tole slišala naša Zorka, ki je strašno radovedna deklica, je morala seveda takoj doliti v klet. Toda — kakor je naglo stekla v klet, tako naglo je zopet zbežala nazaj — in naravnost v mojo delavnico. Odprla je vrata in bila tako preplašena, da so ji bile oči kakor na pečljih. In že je začela:

»Očka, pri nas v kleti leže po premogu taka velika in grda žaba, da se je je Ančka ustrašila, in sedaj se boji nabratiti premoga. Pojni brž doliti in ubij jo!« Odkimal sem...

»No, pogledal bom, ali jo bom pa ubil — tega, Zorka, res ne vem. Jaz namreč mislim, da je ta žaba prav pridna. Mogoče bolj kot ti.«

»To se, očka, zelo motiš,« mi je zatrdjevala Zorka in naglo razlagala dalje... »Le počakaj, boš že videl! Vsa je črna in grdo grintava.«

Prijel sem torej Zorko za roko in šla sva v klet h kopici premoga. In seveda — nisem se motil. Tam je sedela čisto navadna krastača, ki je bila vsa umazana od premogovega prahu. Zato je bila črna, kajti drugače je temnorjava. Tudi grintava ni bila, zakaj to, kar je imela Zorka za grinte in kraste, to so bile samo bravice, ki pokrivajo telo vsake krastače.

Zorki je trajalo moje ogledovanje žabe že predolgo, zato me je nestrpno vprašala, ali jo bom ubil...

Odkimal sem — in rekel:

»Ne bom je ubil, ker je to krastača, ki je tako koristna, da sem jih sam prinesel nekoliko v škatli iz gozda in jih izpustil na naš vrt. Tudi tu v kleti ne dela nič slabega. Vsaka žaba prespi pri nas vso zimo. Da je ne bi zeblo, kadar je zunaj sneg in mraz, zaleze, preden zaspí, v kako skrivališče — torej krastača na vrtu pod kopico zgrabljenega listja ali pod slamo, s katero se čez zimo pokrivajo

vrtnice in cvetlične gredice. In včasih se zgodi, da zleze katera, ko išče tako skrivališče, tudi v kolnico ali v klet. Zato bi jo bilo greh ubiti.«

Sedaj je Zorka že razumela, da je storila neumnost. Naredila je pameten obraz in skrbno rekl: »Pa jo moramo vsaj ven vreči. Tukaj je ne moremo pustiti, ker bi se Ančka bala hoditi v klet po premog.«

In zelo se je začudila, ko tudi v tem nisem soglašal, ampak izjavil, da pustim žabo v kleti. Sklonil sem se po lopato za premog, pobral nanjo krastačo in jo odnesel v drugo klet, kjer smo imeli zelenjavo za zimo. Tam sem krastačo odložil, lopato pa zopet postavil v posodo za premog.

Zorka je pazila na vsako mojo kretnjo, drže roki na hrbtnu. In ko sem delo opravil, je dejala modro: »Ampak boš videl, očka, jaz ti pravim, da bo ta žaba spet zlezla na premog, in naša Ančka bo jutri vreščala, kakor da jo je pičila kača...«

»Moja draga, ta krastača ne zleze nikamor,« sem se smejal tej skrbnosti za Ančko, iz katere je jasno govoril lastni strah... »Ta žaba je vesela, da je slednjič na kraju, ki ga je iskala. Zdaj se bo zagrebla v zemljo, tam bo zaspala in prespala vso zimo prav do pomladni, ko jo bomo zopet odnesli na vrt...«

Potem sva odšla iz kleti in nič več se ni prigodilo. Zorka je temeljito poučila Ančko, da se ji te žabe ni treba batiti — toda Ančka se je navzlic temu vselej, kadar je nabirala premog, ozirala na vse strani, ali morda krastača vendarle ne zleze nanjo in jo pogoltne.

Po večerji je Zorka legla v posteljo in zadovoljno zaspala. Toda ponoči se ji je prigodilo nekaj neverjetnega...

Biló je okrog polnoči, ko jo je nenadoma prebudilo nekaj, kakor da ji je skočil pritlikavček na pernico. Pomela si je oči, pogledala — in v tem trenotku se je tako ustrašila, da ni mogla ne zakričati ne se geniti.

Na pernici, prav nasproti glavi, je sedela žaba krastača. Prav tista, ki jo je videla zvečer v kleti. Očitajoče je zrla na Zorko z žalostnimi očmi, potem pa je izpregovorila...

»Ne boj se me, deklica, jaz sem res pridna žaba, kakor ti je to povedal očka, in zato ti ne morem nič zlega storiti. Slišala pa sem, kako si hotela, da bi me ubil, in zato sem prišla, da ti o sebi nekaj povem. (Dalje.)

Zanimivosti

Cheopsova piramida.

V afriški puščavi, na zahodni strani reke Nila, v bližini današnje Kaire, stoji več kot 60 piramid, ki že nad 4000 let kljubujejo vročim sončnim žarkom in mrzlim afriškim nočem.

Piramide so nastale v tretji in četrtni dobi egipčanskih kraljev. To so kopasti grobovi, ki so jih dali zgraditi faraoni, da počastijo s temi svoje imé in da imajo po smrti udobno in stalno bivališče.

Največja in najstarejša je Cheopsova piramida (okoli 2600 pr. Kr. r.), ki je bilá 146 m visoka (skoraj enkrat več kot ljubljanski donebnik), široka pa 233 m. Zob časa jo je pa okrušil in zmanjšal. V tisoč letih se je znižala za 9 m, zožila pa za 6 m. Krušenje kamenja povzroča razlika

med dnevno in nočno temperaturo. Ta temperatura je včasih zelo velika in dosegže podnevi celo $+50^{\circ}$ C in več, ponoči pa pada na 0° C, tako da zmrzuje voda. Kamenje se polagoma krči in razteza, sčasoma razpoka in odpada. Če bi zbrali vse, v teku tisoč let odkrušeno kamenje okoli piramide, bi lehkó zgradili z njim 15 takih donebnikov, kot je ljubljanski, vsi pa bi bili masivni. Vendar pa je ta masa odkrušenega kamenja zelo majhna v primeri s celotno piramido, ki ima $2,366.629 \text{ m}^3$ prostornine.

V notranjosti piramide so številni nizki in ozki križajoči se hodniki, ki jih lehkó le sključeno prehodimo. Ti hodniki vodijo h grobnicam. 30 m globoko pod zemljó je podzemna grobnica (A), majbrž prvočna